

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Запорізька політехніка"
Освітня програма	32000 організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	275 Транспортні технології

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

02.12.2021 р.

Справа № 1757/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 27 "Транспорт" у складі:

Самородов Вадим Борисович – головуєчий,
Богом`я Володимир Іванович,
Гончаренко Андрій Вікторович,
Грицук Ігор Валерійович,
Каменєв Олександр Юрійович,
Кириллова Олена Вікторівна,
Козіков Анатолій Вікторович,
Очкасов Олександр Борисович,
Ройко Юрій Ярославович,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет "Запорізька політехніка"
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32000
Назва ОП	організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	275 Транспортні технології
Спеціалізація (за наявності)	275.03 на автомобільному транспорті
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 9, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Відповідно до Стратегії розвитку Національного університету «Запорізька політехніка» (Надалі – НУ «ЗП»), затвердженої у 2019 році (https://zp.edu.ua/uploads/strategiya_rozvytku.pdf), місією ЗВО є: забезпечення якісної, доступною сучасною вищою освітою завдяки знанням та досвіду викладачів, розвитку наукових і освітніх технологій; підготовка фахівців з вищою освітою, здатних до практичної реалізації отриманих знань в науці, виробництві та бізнесі; розвиток творчого наукового потенціалу молоді, намагання до самоосвіти та саморозвитку особистості як життєвої необхідності. Реалізація цієї місії досягається через: навчання, наукові дослідження, розвиток кадрового потенціалу, інновації, діяльність в інтересах суспільства, міжнародне співробітництво. Цілями ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» (<http://eir.zntu.edu.ua/handle/123456789/7918>) є створення цілісної системи підготовки бакалаврів, що забезпечує здобуття теоретичних знань, практичних умінь і навичок (компетентностей), достатніх для успішного виконання професійних обов'язків у галузі розробки та управління транспортними, транспортно-виробничими, транспортно-складськими, транспортно-логістичними системами та технологіями. Виходячи із викладеного, встановлюємо відповідність між цілями ОПП та місією і стратегією НУ «ЗП». Унікальністю цієї ОПП полягає у її спрямованості на управління автомобільними вантажними потоками в індустріальних регіонах.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Сильною стороною ОПП, яка акредитується, є наявність у достатній кількості позитивних відгуків від роботодавців щодо врахування їхнього бачення з реалізації цієї освітньої програми. Важливо, що до числа роботодавців входять виключно представники, які задіяні в галузі транспорту. Серед здобувачів проводять опитування щодо визначення рівня задоволення від навчання за ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» та враховують їхні пропозиції щодо змісту і наповнення освітніх компонент. Відповідно до звітів самооцінювання та експертної групи (надалі – ЕГ), існує постійний системний зв'язок у взаємодії випускової кафедри із роботодавцями та здобувачами. Поряд із цим, як вдалось встановити за результатами вивчення таких звітів, встановлено, що зі сторони академічної спільноти до обговорення цілей та програмних результатів навчання залучається переважно викладачі випускової кафедри транспортних технологій. Враховуючи, що ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» відноситься до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також, виходячи із навчального плану, відповідно до якого навчальний процес за цією ОПП забезпечують ще 12 кафедр НУ «ЗП», рекомендуємо залучати їх представників (науково-педагогічних-працівників) до обговорення цілей та програмних результатів навчання. Така ж рекомендація висловлена ЕГ. ГЕР підтримує й іншу рекомендацію ЕГ щодо оприлюднення результатів опитування здобувачів на офіційному сайті ЗВО, а також відображення інформації про врахування (або відхилення з відповідним обґрунтуванням) пропозицій та рекомендацій, висловлених цієї групою стейкхолдерів.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Важливим аспектом для якісної реалізації ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» є активне функціонування та розвиток підприємств і організацій, які задіяні в організації транспортного обслуговування внутрішніх та зовнішніх вантажопотоків, а також управління ланцюгами постачань. На цьому чиннику необхідно робити особливий акцент, демонструючи високий рівень не лише формалізованого або теоретичного підходу, а й практичного. Це сприятливе середовище для розвитку діяльності за цією ОПП. У звітах ЕГ та самооцінювання є підтверджений досвід моніторингу двох аналогічних вітчизняних та двох іноземних (Республіка Білорусь та Республіка Казахстан) освітніх програм, тенденції розвитку спеціальності і галузевий контекст, тенденції розвитку ринку праці, але практично відсутнє врахування досвіду аналогічних іноземних освітніх програм європейський ЗВО та прикладів їх реалізації. У цьому випадку ГЕР погоджується із рекомендацією ЕГ щодо розширення аналізу в контексті інтернаціоналізації, особливо у європейському напрямку, виходячи із обсягів і структури торгівельного балансу України та міжнародних перевезень, які здійснюються автомобільним транспортом. Для підтвердження належного рівня задоволеності щодо реалізації ОПП також є наявність інформації від випускників, оцінка яких є об'єктивним підтвердженням її якості і затребуваності на ринку праці. Таке твердження обумовлене тим, що випускова кафедра транспортних технологій має багаторічний досвід підготовки здобувачів в межах предметної області, яка відповідає спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)».

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Визначені ЗВО (редакції ОПП 2019 р. та 2020 р.) програмні результати навчання в ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» відповідають Стандарту вищої освіти (наказ МОН України №1171 від 29.10.2018 р.) та дескрипторам Національної рамки кваліфікацій, що відображено у звітах ЕГ та самооцінювання. Зазначена ОПП забезпечує досягнення всіх результатів навчання, визначених у вказаному стандарті, а також має додатковий – «Організовувати транспортне обслуговування внутрішніх та зовнішніх вантажопотоків підприємств, установ та організацій» (РН27), наявність якого обумовлена врахуванням потреб ринку праці. Сформований у термінах результатів навчання нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» відповідає п.3 частини третьої статті 10 Закону України «Про вищу освіту».

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» підготовки бакалаврів на базі ПЗСО зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (абзац 1 частина 4 стаття 5). Загальний розподіл обсягу освітньої програми є таким: обов'язкові компоненти – 172 кредит ЄКТС (71,7%), вибіркові компоненти – 68 кредитів ЄКТС (28,3%). Загалом на практичну підготовку відведено – 12 кредитів ЄКТС (навчальна (ознайомча) практика – 3 кредити; виробнича (технологічна) практика – 4,5 кредити; переддипломна практика – 4,5 кредити) з переліку обов'язкових компонент, що відповідає вимогам СВО для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для зазначеної спеціальності (не менше 4 кредити ЄКТС). Єдиним незрозумілим числом є «167,5», як кількість обов'язкових освітніх компонент, що наведено під час опису критерію 2 у звіті самооцінювання. Оскільки ні зміст та структура ОПП, ні навчальний план такого числа не містять, ГЕР вважає це технічною помилкою.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст ОПП є структурований за освітніми компонентами, а навчальний план, складений на її основі, за семестрами та роками навчання. Освітні компоненти підпорядковані певній логіці навчання та викладання, а також об'єднані структурно-логічною схемою. Всі програмні результати навчання забезпечуються обов'язковими освітніми компонентами. Під час розроблення структурно-логічної схеми ОПП продемонстровано чіткий зв'язок між попередніми, супутніми та наступними освітніми компонентами. Обов'язкові освітні компоненти, включені до ОПП у

сукупності забезпечують досягнення програмних результатів навчання, а вибіркові освітні компоненти підсилюють такі результати, що відображено у відповідних матрицях. Поряд із цим, ГЕР звертає увагу на ту особливість, що у звіті самооцінювання наведено ОПП у редакціях 2019 року та 2021 року, які є актуальними для здобувачів, що вступили на навчання у відповідних роках, а на ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» є здобувачі 1–4 курсів. Виходячи із цього, варто наводити також ОПП із зазначеної спеціальності для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у редакції 2018 р (або для 2018 року вступу), оскільки звіт самооцінювання має відображати повну хронологію діяльності за ОПП, яка акредитується. Такий підхід є логічним, виходячи із п. 1 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, яке затверджене наказом МОН України №977 від 11.07.2019 р.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» відповідає визначеній для неї предметній області. Враховуючи, що вона відноситься до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, тому має достатню та цілком обґрунтовану кількість нормативних дисциплін гуманітарного спрямування, зокрема і такі, що відповідають профілю спеціальності. Їх розміщення у структурно-логічній схемі дозволяє здобувачам в подальшому реалізувати вибір окремих компонент з циклу загальної підготовки. В ОПП немає навчальних дисциплін, які за своїм змістом не мають зовсім зв'язку або мають неочевидний зв'язок із визначеною спеціальністю, що вимагало б додаткового обґрунтування зі сторони ЗВО щодо доцільності їх включення до цієї програми та навчального плану.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Обсяг навчальних дисциплін за вибором студента становить 68 кредитів ЄКТС, що складає 28,3% від загального обсягу ОПП і відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту». Зі звіту ЕГ встановлено, що здобувачі володіють повною і вичерпною інформацією щодо усіх обов'язкових та вибіркових освітніх компонент. Аналіз, проведений ГЕР, показав такі результати в контексті формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів: – у каталозі вибіркових освітніх компонент (<https://catalog.zp.edu.ua/catalog.php>), на який посилаються ЗВО та ЕГ є достатньо велика кількість вибіркових освітніх компонент, які подані випусковою кафедрою транспортних технологій. Звідси виникає питання щодо доцільності їх внесення у каталог випусковою кафедрою, а не кафедрою, яка забезпечуватиме викладання; – на час формування звіту ГЕР доступ до силабусів вибіркових освітніх компонент, які знаходяться у зазначеному каталозі, був відсутній, тому проаналізувати зміст таких компонент (опис, форми та критерії оцінювання тощо) неможливо. Це може бути перешкодою для здобувачів, які прагнуть завчасно визначитись з переліком навчальних дисциплін, які доцільно обрати для вивчення; – із переліку вибіркових освітніх компонент каталогу, а також із навчального плану не зовсім зрозуміло, які із них відносяться до переліку навчальних дисциплін університетського вибору, факультетського (галузевого) вибору та кафедрального (фахового) вибору, виходячи із класифікації, наведеної у звітах самооцінювання та ЕГ; – у структурно-логічній схемі не відображено, де знаходяться вибіркові освітні компоненти за семестрами та яка у них кількість кредитів; Усе перелічене не є підставою для ствердження про невідповідність діяльності за цим підкритерієм, проте створює додаткові перешкоди для формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти в контексті зрозумілості (чіткий алгоритм вибору із використанням виключно інформаційних ресурсів ЗВО без потреби додаткового консультування та роз'яснення) та прозорості (можливість здобувача бачити місце розміщення вибіркової дисципліни у структурно-логічній схемі та усвідомлення вибору тієї із них, яка найлогічніше корелює з обов'язковими освітніми компонентами та іншими вибірковими). Виходячи із цього, рекомендацією ГЕР є: удосконалення нормативного забезпечення, пов'язаного із формуванням індивідуальних освітніх траєкторій; постійний та відкритий доступ до силабусів вибіркових навчальних дисциплін; удосконалення структурно-логічної схеми ОПП.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

У діючій ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» зазначено, що обсяг практичної підготовки становить 12 кредитів ЄКТС. Це відповідає вимогам СВО для цього рівня вищої освіти із зазначеної спеціальності (не менше 4 кредити ЄКТС) і є демонстрацією спроможності та ефективності ОПП. Реалізація практики відбувається шляхом укладання відповідних угод з підприємствами та організаціями. ЗВО має відповідне нормативне забезпечення, яким регламентується реалізація практичної підготовки здобувачів на всіх рівнях вищої освіти. За цим підкритерієм ГЕР підтверджує висновок ЕГ про те, що практична підготовка здобувачів реалізується на високому навчально-методичному та організаційному рівнях.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

На підставі звітів самоаналізу та експертної групи, а також за результатами моніторингу ОПП і навчального плану встановлено, що ЗВО створює можливості здобувачам набутти soft skills для подальшої освітньої та професійної діяльності. Загалом переважна частина здобувачів володіє необхідними навичками комунікації та чітко формулює свої думки. Рекомендацією для ЗВО є популяризація діяльності за цим підкритерієм, враховуючи специфіку спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)».

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

За результатами аналізу навчального плану та зі звіту ЕГ встановлено, що самостійна робота становить 4580 год. (63,6 %), а аудиторне навантаження 2620 год. (36,4 %) із загального обсягу ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» 7200 год. Це загалом відповідає положенням, які викладені у Листі МОН України № 1/9-126 від 13 березня 2015 року щодо встановлення рекомендованого обсягу аудиторної та самостійної роботи. За результатами опитування здобувачів вищої освіти встановлено, що переважна їх більшість висловлюють задоволення таким розподілом аудиторного навантаження та самостійної роботи. Рекомендацією ГЕР за цим підкритерієм є врахування положень, викладених у Листі МОН України № 1/9-126 від 13 березня 2015 року щодо оптимального обсягу однієї обов'язкової навчальної дисципліни 5–6 кредитів ЄКТС або ж намагатись досягти вивчення не більше 6 навчальних дисциплін у семестрі.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Навчання за дуальною освітою в межах ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)» не проводиться.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання, затверджені ЗВО, відповідають Умовам прийому, є чіткими і зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО за посиланням <https://pk.zp.edu.ua/pravyly-pryjomu>.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Вступ на основі ПЗСО передбачає відкритий конкурс, ґрунтуючись на результатах ЗНО. Визначення конкурсної рейтингової оцінки для вступників на основі ПЗСО відбувається за критеріями, встановленими Умовами прийому до ЗВО з урахуванням вагових коефіцієнтів конкурсних предметів. Зі звіту самооцінювання визначено, що вступ на основі ОКР «молодший спеціаліст» (освітньо-професійний ступінь фахового молодшого бакалавра, освітній ступінь молодшого бакалавра) відбувається за наявності двох сертифікатів ЗНО та вступного випробування. Програми фахового вступного випробування, складена для спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)», розміщена за посиланням https://pk.zp.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/organizaciya-vantazhnoyi-i-komercijnoyi-roboty_bakalavr_ml_spec_ispyt.pdf. Із Правил прийому вдалось встановити, що формування рейтингових списків здійснюється із урахуванням результату ЗНО з першого предмету – «Українська мова» (ваговий коефіцієнт 0,25), другого предмету – «Математика» (для вступу на комерційну пропозицію один із таких предметів: «Математика», «Історія України», «Іноземна мова», «Фізика», «Біологія», «Хімія», «Географія») (ваговий коефіцієнт 0,25), а також результату фахового вступного випробування (ваговий коефіцієнт 0,5). Фаховий вступний іспит складається із таких основних розділів (з переліком тем): «Основи вантажознавства», «Вантажна робота на транспорті», «Комерційна робота на транспорті». Вважаємо, враховуючи фокус і специфіку ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», що така програма відповідає предметній області зазначеної спеціальності. Рекомендуємо під час оновлення Програми фахового вступного випробування для вступників у 2022 р. переглянути (усучаснити) список рекомендованої літератури, враховуючи існуючі досягнення в розвитку транспортних систем та технологій. ГЕР та ЕГ встановлюють повну відповідність діяльності за цим підкритерієм.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є достатня нормативна база, яка регламентує визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, у т.ч. і закордонних. Водночас, у ЗВО немає програм міжнародної академічної мобільності в межах предметної області ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» або ж спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)». Прикладів застосування нормативів ЗВО з визнання результатів навчання із вказаної спеціальності не наведено, за виключенням одного випадку визнання результату, здобутого у ЗВО I–II рівнів акредитації.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО є достатня нормативна база, яка регламентує визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті. Водночас, не наведено жодного випадку застосування положень цих нормативів. Вважаємо, що причинами такого явища можуть бути пасивність здобувачів та (або) недостатній рівень їх мотивації.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У звітах самооцінювання та ЕГ повністю відображено та підтверджено аспекти студентоцентрованого навчання, що може відповідати принципам академічної свободи. Це також підтверджується нормативною базою ЗВО. Висновок ГЕР формулює виходячи з таких фактів: – науково-педагогічні працівники забезпечують викладання основного матеріалу, виходячи із змісту робочої програми, проте можуть також вільно використовувати матеріали, які відповідають сучасним дослідженням, пов'язаних із змістом освітніх компонент, а також враховують пропозиції здобувачів; – навчальний процес забезпечується такими формами навчання: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи; – навчальний процес забезпечується такими методами та засобами навчання: презентації з мультимедійними засобами, лекції-бесіди, співбесіди, ділові ігри, інтерактивні методи тощо; – навчальний процес забезпечується такими видами навчальних занять: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація; – здобувачі можуть вільно обирати теми для курсових проектів, бази проходження практичної підготовки та теми бакалаврських кваліфікаційних робіт. Підсумовуючи, можемо стверджувати, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених в ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» цілей та програмних результатів навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

За результатами аналізу наданої інформації та в процесі моніторингу посилянь, ГЕР визначено, що інформування здобувачів вищої освіти про освітній процес є достатнім на нормативному рівні. У звітах самооцінювання та ЕГ встановлено, що здобувачі інформуються про цілі, зміст та очікувані результати навчання, порядок і критерії оцінювання кожного освітнього компонента через робочу програму, яка розміщена на платформі дистанційного навчання Moodle, а також через силабуси навчальних дисциплін, які розміщені на сайті ЗВО. Як відзначалось у підкритерії 2.4, на час формування експертного висновку ГЕР доступ до силабусів був відсутній. Водночас, за результатами аналізу таблиці 1 «Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП» звіту самооцінювання підтверджується наявність у робочих програмах навчальних дисциплін інформації щодо порядку і критеріїв оцінювання. У звітах самооцінювання та ЕГ також відзначається, що інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядок та критерії оцінювання, форм проведення проміжного та підсумкового контролю з кожної навчальної дисципліни доводиться здобувачам освіти викладачем (лектором) на першому навчальному занятті.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Можливість здобувачів поєднувати навчання та дослідження в межах цієї ОПП є, безумовно, вагомим аргументом для підтвердження імплементації дослідницької компоненти в освітньому процесі. У звітах самооцінювання та ЕГ наведено достатню кількість фактів реалізації принципів навчання через дослідження, враховуючи, що ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» відноситься до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Є достатнє документальне підтвердження щодо оновлення викладачами змісту обов'язкових навчальних дисциплін з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності та наукового доробку випускової кафедри транспортних технологій. Цей процес відбувається через співпрацю із ключовими роботодавцями міста Запоріжжя та регіону, науковцями зі споріднених кафедр транспортного спрямування в Україні, проходження стажувань і підвищення кваліфікації. Загалом ГЕР та ЕГ встановлюють відповідність діяльності за цим підкритерієм.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Наявність угод між ЗВО, де діє освітня програма та іноземними ЗВО і організаціями є важливою передумовою для започаткування або поглиблення інтернаціоналізації ЗВО. До того ж, НУ «ЗП» створює різноманітні можливості щодо популяризації та реалізації діяльності (академічної та наукової мобільності) у рамках інтернаціоналізації. Поряд із цим, наведено недостатньо фактів діяльності за цим підкритерієм у межах предметної області спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» або ж галузі 27 «Транспорт». Найважливішим аргументом для доведення відповідного рівня діяльності за цим підкритерієм є існування усталеної практики міжнародної академічної мобільності здобувачів та викладачів. Також ГЕР відзначає, що підтвердження діяльності в межах інтернаціоналізації за цією ОПП передбачає також наведення певного переліку фактів, які б засвідчували ознайомлення викладачів та здобувачів в першу чергу із сучасними досягненнями світової науки у галузі транспорту.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Загальні нормативні вимоги щодо контрольних заходів є чіткими та зрозумілими, а також достатньо висвітлені на відповідних ресурсах ЗВО. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» контрольні заходи можуть включати у себе: вхідний, поточний, рубіжний (модульний, тематичний, календарний), відстрочений, підсумковий та семестровий контроль, а також ректорські контрольні роботи та комплексні контрольні роботи. ЕГ під час зустрічі із здобувачами встановила, що форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання завчасно доводяться до їх відома та є прозорими. У свою чергу, за результатами аналізу таблиці 1 «Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП», ГЕР пересвідчилася у наявності опису форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів у робочих програмах обов'язкових навчальних дисциплін. Щодо контрольних заходів із вибіркового навчальних дисциплін, то ГЕР ґрунтується на звіті ЕГ, яка мала доступ до відповідного каталогу. Поряд із цим, за результатами аналізу звітів самооцінювання (таблиця 1), ЕГ, а також Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Запорізька політехніка» та «Положення про порядок створення та роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти Національного університету «Запорізька політехніка», ГЕР встановила: – відсутність розподілу балів між поточним контролем (опитування, захист індивідуальних робіт тощо) та контрольним заходом (підсумковий тест) у зазначених нормативних документах; – у робочих програмах деяких навчальних дисциплін (до прикладу ОК24 «Складські системи та комплекси», ОК27 «Транспортно-експедиторська діяльність», ОК25 «Взаємодія видів транспорту» тощо) зазначається розподіл балів за вивчення тем, які у підсумку дозволяють досягти результату у 100 балів. З такого розподілу здобувачу важко встановити розподіл балів між поточним контролем та контрольним заходом (підсумковим тестом). У той же час є вдалі приклади визначення валідності критеріїв оцінювання, як от у навчальних дисциплінах ОК28 «Інформаційні системи і технології на транспорті», ОК23 «Вантажні автомобільні перевезення» тощо. – чіткі і валідні критерії оцінювання з курсового проектування. Виходячи із викладеного, рекомендацією ГЕР є встановлення нормативами ЗВО меж розподілу балів, які можна отримати за результатами поточного контролю та контрольних заходів. До того ж, кожне індивідуальне завдання (практичне завдання, лабораторна робота) також мають мати відповідну шкалу оцінювання. Загалом, ГЕР встановлює відповідність діяльності за цим підкритерієм при умові подальшого врахування висловлених рекомендацій.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

У розділі 2 «Форма атестації здобувачів вищої освіти» ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» передбачено, що атестація випускників за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти проводиться у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: бакалавр з транспортних технологій. Це відповідає вимогам СВО для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти із вказаної спеціальності.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедурні аспекти проведення контрольних заходів чітко регламентовані нормативними документами ЗВО. Вони є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, передбачають порядок оскарження результатів тощо. Використання віртуального освітнього простору є однією із сильних сторін ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» щодо забезпечення доступності та об'єктивності освітнього процесу.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

За результатами моніторингу нормативних документів, звітів самооцінювання та ЕГ, ГЕР відзначає, що забезпечення академічної доброчесності є частиною внутрішньої системи забезпечення якості ЗВО. Також встановлено, що існує практика використання онлайн-сервісу пошуку плагіату Strikeplagiarism.com для встановлення рівня оригінальності кваліфікаційних робіт. ГЕР відзначає достатньо високий рівень політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності у ЗВО. До того ж, вони є визначеними, чіткими і зрозумілими для всіх учасників освітнього процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Згідно нормативного документу Національного агентства забезпечення якості вищої освіти «Рекомендації щодо застосування критеріїв оцінювання якості вищої освіти» (с. 39) щодо академічної та (або) професійної кваліфікації викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, ЗВО обґрунтовує відповідність викладачів тим освітнім компонентам, які вони забезпечують. Грунтуючись на результатах аналізу таблиці 1 «Зведена інформація про викладачів», а також зі звіту ЕГ встановлено, що академічна та (або) професійна кваліфікація НПП, які задіяні у реалізації ОП, відповідає дисциплінам, які вони викладають, а отже, забезпечує досягнення цілей та програмних результатів навчання за ОПП, що акредитується. Робоча група із забезпечення якості ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» сформована із науково-педагогічних працівників, які мають академічну та професійну кваліфікацію в межах предметної області зазначеної спеціальності.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний відбір викладачів, який проводиться у ЗВО, ґрунтується на їх професіоналізмі та спроможності забезпечити викладання відповідно до цілей ОПП. Він відбувається прозоро та відповідає діючим Законам України і підзаконним актам.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Залучення роботодавців до освітнього процесу підтверджується договорами про співпрацю, проходження практик та реалізується через організацію освітнього процесу шляхом: обміну досвідом; обговорення потреб і проблем галузі; аналізу перспектив з підготовки фахівців; формування пропозицій щодо оновлення освітніх компонент. Існують також факти, які підтверджують виконання вимог за цим підкритерієм, виходячи із того, що на випусковій кафедрі транспортних технологій працювали або ж працюють фахівці-практики.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

ЗВО залучає до аудиторних занять (викладання професійно-орієнтованих дисциплін або їх окремих змістовних модулів) професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Загалом викладачі, які забезпечують реалізацію ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» проходять підвищення кваліфікації на підприємствах та організаціях галузі. Є також окремі приклади стажування за кордоном. Щодо закордонних стажувань або ж підвищення кваліфікації, то необхідно конкретизувати інформацію щодо їх відповідності предметній області ОПП, яка акредитується. Професійний розвиток викладачів регламентується відповідними нормативними документами ЗВО. Поряд із цим, рекомендуємо ЗВО активізувати діяльність щодо заочаткування та реалізації міжнародних освітніх та наукових програм мобільності за спеціальністю 275 «Транспортні технології (за видами)» або ж галуззю 27 «Транспорт». Це дозволить підвищити професійну майстерність та розвиток персоналу. Також є факти щодо сприяння ЗВО професійному розвитку викладачів через власні програми.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Процедури, за якими ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності є як матеріального, так і нематеріального характеру. Нематеріальне заохочення викладацької майстерності регламентується процедурами представлення та проведення нагородження відзнаками Університету за досягнення у науковій, педагогічній та громадській роботі, сумлінну працю на благо Університету та заслуги перед ним. У звіті самооцінювання та ЕГ зазначено, що процедури стимулювання розвитку викладацької майстерності регламентовані Колективним договором між адміністрацією та первинною профспілковою організацією Запорізького національного технічного університету на 2018-2022 рр. (Додатки К, Л, М, Н, О). Проаналізувавши ці Додатки, ГЕР відзначає існування прозорості щодо конкретних видів робіт (досягнень) і розміру матеріальної винагороди за їх виконання, проте більшість із них регламентовані державою. Рекомендацією ГЕР для ЗВО за цим підкритерієм є розроблення нового Положення щодо матеріального заохочення науково-педагогічних, педагогічних, наукових, інженерно-технічних працівників, а також аспірантів і докторантів за конкретні види професійної та академічної активності. Це, безумовно, стимулюватиме розвиток викладацької майстерності і забезпечить прозорість відносин між працівниками та адміністрацією факультету і ЗВО.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Наявне матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення є достатнім для якісного провадження освітнього процесу за ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти. Навчальний процес забезпечений відповідними площами, мультимедійними аудиторіями, спеціалізованими кабінетами та комп'ютерними класами. ЕГ також підтверджує достатній рівень фондів та електронних ресурсів бібліотеки. За цим підкритерієм ГЕР підтримує рекомендацію ЕГ про надання інформації на веб-сайт ЗВО щодо складу матеріально-технічних ресурсів та обладнання, яке використовується для отримання можливих навичок, з метою підвищення зацікавленості потенційних абітурієнтів та інших стейкхолдерів.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

У звітах самооцінювання та ЕГ відзначено, що ЗВО забезпечує вільний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів (доступ до фондів бібліотеки, безоплатний доступ до електронних журналів, баз даних Scopus, Web of Science, Google Scholar тощо) на достатньому рівні. Загалом, ГЕР підтверджує відповідність за цим підкритерієм.

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Задоволеність студентів освітнім середовищем, його безпечність для їх життя і здоров'я є на достатньому рівні, що було підтверджено на зустрічах ЕГ із представниками студентського самоврядування та здобувачами вищої освіти.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

ЗВО забезпечує різні форми підтримки здобувачів вищої освіти, зокрема: – освітня підтримка відбувається в контексті питань організації навчання та викладання і ґрунтується на студентоцентризмі, забезпеченні доступу до якісного освітнього середовища, вибору індивідуальних освітніх траєкторій тощо; – організаційна підтримка реалізується через взаємовідносини здобувачів із кураторами, викладачами та адміністрацією випускової кафедри, факультету та університету, що сприяє всебічному розвитку студентської молоді; – інформаційна підтримка полягає у забезпеченні безкоштовного доступу до інформаційних ресурсів бібліотечного фонду, нормативно-правової бази університету та інших навчальних ресурсів і сервісів; – консультативна підтримка відбувається шляхом спілкування з фахівцями деканату, кураторами та адміністрацією, а також залучення до цього процесу відповідні відділи та служби ЗВО; – соціальна підтримка реалізується шляхом забезпечення здобувачів різноманітними видами соціальних виплат (соціальна допомога, соціальна стипендія), забезпечення проживання у гуртожитках.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

У ЗВО створені достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Рекомендацією тут є постійний моніторинг рівня задоволеності такими умовами серед зазначених здобувачів.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО проводить постійну та послідовну політику з дотримання процедур вирішення конфліктних ситуацій, що підтверджується відповідною нормативною базою та забезпечення функціонування окремих спеціалізованих підрозділів. Тут діють Антикорупційна програма НУ «Запорізька політехніка», Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті «Запорізька політехніка» тощо.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Незважаючи на достатній нормативний та регуляторний рівень діяльності ЗВО щодо затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, ГЕР рекомендує впроваджувати міжнародні стандарти якості (ISO), спрямовані на покращення якості вищої освіти, враховуючи передовий міжнародний досвід. Важливим також є не лише наявність нормативної бази щодо дотримання процедур внутрішнього забезпечення якості, але й демонстрація механізмів взаємодії між структурними підрозділами ЗВО щодо їх реалізації. Загалом встановлюємо відповідність за цим підкритерієм.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Оскільки здобувачі та роботодавці не залучені до робочої групи із забезпечення ОПП, це може свідчити про недостатній рівень зворотного зв'язку від цих категорій. Проведення лише опитувань про рівень задоволеності (або незадоволеності) ОПП без можливості впливати на процес її розроблення, затвердження або перегляду, відображає не повне дотримання процедур забезпечення якості освітнього процесу. Важливо також наводити короткий аналіз результатів опитування із вказанням частки здобувачів, які взяли участь у ньому, розподіл по курсах навчання, рівень задоволення освітнім процесом тощо. Це дозволить покращити якість самої ОПП та рівень освітнього процесу. Деяким недоліком діяльності за цим підкритерієм ЕГ та ГЕР вважають те, що результати опитувань та їх аналіз не знаходяться у вільному доступі (на час написання експертного висновку ГЕР доступ до результатів опитувань за посиланням https://zp.edu.ua/sites/default/files/konf/opp_bak_avto.pdf був відсутній, а за посиланням <https://zp.edu.ua/do-uvagy-steykholderiv-osvitno-profesiynih-program-bakalavriv> можна було перевідчитись у переліку питань у відповідних анкетах опитувань для різних груп стейкхолдерів). У результаті чого стейкхолдери, окрім випускової кафедри та адміністрації ЗВО, не мають повної інформації про можливі ризики та недоліки в контексті функціонування освітніх програм.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Роботодавці в основному залучені до реалізації практичної частини ОПП і мають у подальшому свої бачення щодо формування її фахових компетентностей та програмних результатів навчання, які вони виклали у відповідних рецензіях.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Випуску фахівців, які навчались за цією ОПП зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» до цього часу у ЗВО не було. Водночас, у ЗВО передбачені процедури збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

ЗВО приділяє значну увагу системі забезпечення якості. Вона реалізується та постійно удосконалюється у всіх сферах освітнього процесу і направлена на якість надання послуг, які ґрунтуються на принципах студентоцентризму. У структурі ЗВО діють Навчальний відділ та Навчально-методичний відділ, до функцій яких віднесено питання забезпечення якості вищої освіти. Вважаємо, що ЗВО має постійно моніторити і перевіряти рівень діяльності за ОПП із залученням фахівців інших структурних підрозділів.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОПП для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» є первинною. Попри це, ЗВО враховує рекомендації, висловлені експертним середовищем у попередніх акредитаціях, а також акредитаціях інших власних освітніх програм.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

За результатами звіту ЕГ встановлено, що в академічній спільноті ЗВО спостерігається достатній рівень комунікацій серед учасників освітнього процесу, сформована культура якості, яка створює можливості для розвитку та удосконалення освітньої діяльності за ОПП, яка акредитується.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Більшість внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, які діють у ЗВО є легкодоступними для учасників освітнього процесу. Правила і процедури викладені в документах, доступ до яких забезпечується шляхом розміщення їх на офіційному сайті ЗВО. Проте існує ряд документів, посилання на які не були активними під час проведення акредитаційної експертизи експертами ГЕР. Розуміємо, що інформаційні ресурси ЗВО постійно оновлюються і, виходячи із цього, рекомендуємо постійно моніторити відкритість інформації для зацікавлених сторін.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Передбачається, що проєкти нормативних документів ЗВО знаходяться у відкритому доступі на сайті у закладці «Проєкти для обговорення» (<https://zr.edu.ua/do-uvagy-steykholderiv-osvitno-profesiynih-program-bakalavriv>). На час формування експертного висновку ГЕР за цим посиланням для обговорення не було жодного документу, а лише контакти для надсилання анкет. Рекомендуємо розпочати підготовку нормативно-правової бази до вступної кампанії наступного навчального року.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Інформація про ОПП зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти певним чином систематизована і оприлюднена на веб-сайті ЗВО.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Враховуючи, що ОПП «Організація перевезень і логістичне управління на автомобільному транспорті» відноситься до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, рекомендуємо залучити до обговорення цілей та програмних результатів навчання науково-педагогічних працівників інших кафедр Національного університету «Запорізька політехніка», які задіяні до реалізації цієї програми. 2. ЗВО необхідно забезпечити оприлюднення результатів опитування здобувачів на офіційному сайті ЗВО (або випускової кафедри), а також відображати інформацію про врахування (або відхилення з відповідним обґрунтуванням) пропозицій та рекомендацій, висловлених різними групами стейкхолдерів. 3. Рекомендуємо розширити врахування досвіду реалізації аналогічних освітніх програм в контексті інтернаціоналізації, особливо у європейському напрямку.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Під час наступних акредитаційних експертиз освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти рекомендуємо у звітах самооцінювання наводити всі редакції таких програм, починаючи від першого року навчання здобувачів, які випускаються у поточному навчальному році, виходячи із п. 1 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, яке затверджене наказом МОН України №977 від 11.07.2019 р. 2. З метою якісного функціонування освітньо-професійної програми та формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти рекомендуємо: удосконалити нормативне забезпечення, пов'язане із формуванням індивідуальних освітніх траєкторій; забезпечити постійний та відкритий доступ до

силабусів вибіркових навчальних дисциплін; удосконалити структурно-логічну схему. 3. Рекомендуємо випусковій кафедрі та ЗВО здійснювати заходи з популяризації діяльності із набуття соціальних навичок, враховуючи специфіку спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». 4. З метою регулювання фактичного навантаження на здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання під час розроблення нової редакції ОПП, рекомендуємо врахувати положення, викладені у Листі МОН України № 1/9-126 від 13 березня 2015 року щодо оптимального обсягу однієї обов'язкової навчальної дисципліни 5–6 кредитів ЄКТС або ж намагатись досягти вивчення не більше 6 навчальних дисциплін у семестрі.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Рекомендуємо під час оновлення Програми фахового вступного випробування для вступників у 2022 р. переглянути (усучаснити) список рекомендованої літератури, враховуючи існуючі досягнення в розвитку транспортних систем та технологій. 2. ЗВО рекомендується активізувати роботу із розширення програм міжнародної академічної мобільності для здобувачів та викладачів в межах реалізації ОПП зі спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)». Це дасть можливість побачити ефективність роботи системи визнання результатів, здобутих у інших (українських та закордонних) ЗВО, підвищити мотивацію здобувачів щодо набуття поглиблених знань з окремих освітніх компонент, зокрема і вивчення іноземної мови, а також створить підґрунтя для здобуття додаткових компетентностей у неформальній освіті.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Рекомендацією ГЕР за цим критерієм є активізація участі здобувачів у міжнародних освітніх програмах, всеукраїнських та міжнародних конференціях, а також у всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт та олімпіадах, що дозволить покращити їх підготовку, а також конкурентоздатність на ринку праці та рівень інтернаціоналізації ЗВО. Акцент рекомендовано робити на тих, які відображають профіль спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)».

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Рекомендацією ГЕР за цим критерієм є встановлення нормативами ЗВО меж розподілу балів, які можна отримати за результатами поточного контролю та контрольних заходів (підсумкових тестів). До того ж, кожне індивідуальне завдання (практичне завдання, лабораторна робота) також мають мати відповідну валідну шкалу оцінювання. 2. ГЕР рекомендує впроваджувати практику анонімного оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів, оцінювання більше ніж одним екзаменатором або проведення екзаменаційного (залікового) контролів на базі платформи Moodle у формі закритих тестів з метою підтвердження фактів забезпечення більшої об'єктивності екзаменаторів.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Рекомендацією ГЕР для ЗВО за цим підкритерієм є розроблення нового Положення щодо матеріального заохочення науково-педагогічних, педагогічних, наукових, інженерно-технічних працівників, а також аспірантів і докторантів за конкретні види професійної та академічної активності. Це, безумовно, стимулюватиме розвиток викладацької майстерності і забезпечить прозорість відносин між працівниками та адміністрацією факультету і ЗВО. 2. З метою підвищення професійної майстерності та розвитку персоналу активізувати діяльність щодо реалізації міжнародних освітніх і наукових програм мобільності та грантів, пов'язаних з галуззю транспорту.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Рекомендуємо покращити якість надання інформації на веб-сайті ЗВО щодо складу матеріально-технічних ресурсів та обладнання, яке використовується для отримання можливих навичок, з метою підвищення зацікавленості потенційних абітурієнтів та інших стейкхолдерів. 2. Здійснювати постійний моніторинг рівня задоволеності умовами для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами і щодо доступу до освітнього середовища, і щодо забезпечення соціальним житлом.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. ГЕР вважає, що ЗВО має постійно моніторити і перевіряти рівень діяльності за ОПП із залученням фахівців різних власних структурних підрозділів та гарантів програм. 2. Для демонстрації фактів залучення здобувачів до періодичного перегляду освітніх програм, особливо тих, які ґрунтуються на їх опитуванні, варто наводити короткий аналіз результатів (із зазначенням відносних числових значень) таких опитувань. Результати цих опитувань мають знаходитись у відкритому доступі.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Рекомендуємо більше уваги приділити питанням висвітлення інформації на сайті ЗВО про унікальність даної ОПП в аспекті відображення всіх наукових, організаційних, навчально-методичних, міжнародних особливостей її реалізації, досягнень здобувачів та викладачів.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

САМОРОДОВ ВАДИМ БОРИСОВИЧ